

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ "ΕΛΕΝΗ" ΤΟΥ ΕΥΡΙΠΙΔΗ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΑΙΝΙΑΣ "ΤΟ ΛΙΜΑΝΙ ΤΗΣ ΧΑΒΡΗΣ"

Περίληψη λιμανιού Χάβρης

Στο έργο του Άκι Καουρισμάκι "Το λιμάνι της Χάβρης" παρουσιάζονται οι περιπέτειες ενός μεσήλικα ονόματι Μαρσέλ Μάρξ, ο οποίος αν και είχε φιλοδοξίες να γίνει συγγραφέας στο Παρίσι, αποτραβήχτηκε στη Χάβρη όπου ζούσε με τη γυναίκα του Αρλετί η οποία κατά τη διάρκεια του έργου αρρώστησε βαριά. Ενώ εργάζεται ως λούστρος στους δρόμους της Χάβρης και επισκέπτεται στενά τη γυναίκα του στο νοσοκομείο, μια αναπάντεχη συνάντηση με τον ανήλικο λαθρομετανάστη από την Αφρική Ιντρίσα, έρχεται να του αλλάξει τη καθημερινότητα. Ξέροντας ότι ο Ιντρίσα καταζητείται από την τοπική αστυνομία, από την οποία είχε διαφύγει, εκείνος επιλέγει να τον βοηθήσει και να τον καθοδηγήσει στο Λονδίνο, ξέροντας ότι μπορεί να υποστεί τις συνέπειες των πράξεών του.

Ομοιότητες μεταξύ του έργου "Ελένης" και της ταινίας "Το λιμάνι της Χάβρης"

Στην ταινία του Άκι Καουρισμάκι και στο έργο του Ευριπίδη, παρατηρούνται διάφορες ομοιότητες τόσο στη πλοκή όσο και ανάμεσα στα πρόσωπα των δύο έργων. Αρχικά και στην "Ελένη" του Ευριπίδη και στη ταινία "Το λιμάνι της Χάβρης" ένας από τους πρωταγωνιστές του έργου (η Ελένη και ο Ιντρίσα), βρίσκονται παγιδευμένοι και απομονωμένοι σε μια άγνωστη για αυτούς χώρα, όπου βρέθηκαν παρά τη θέλησή τους. Υπάρχουν άτομα στη διάρκεια των δύο έργων που βοηθούν στην διάσωση και στην τελική επιστροφή στην πατρίδα τους όπως είναι ο Μάρσελ Μαρξ, ο οποίος βοήθησε τον μικρό Ιντρίσα να αποδράσει προς το Λονδίνο, αλλά και στο έργο της "Ελένης" η Θεονόη που κράτησε το λόγο της και δε φανέρωσε στον αδερφό της, Θεοκλύμενο, την παρουσία του Μενέλαου στην Αίγυπτο. Εκτός όμως από τα γεγονότα αυτά και τις ομοιότητες στην πλοκή των δύο έργων, υπάρχουν και ομοιότητες μεταξύ των προσώπων. Στο τέλος της ταινίας, ο επιθεωρητής που είχε αναλάβει την υπόθεση της εύρεσης του λαθρομετανάστη Ιντρίσα εντοπίζει μέσα στην καταπακτή του πλοίου το μικρό πρωταγωνιστή, αλλά δεν τον φανερώνει. Αντίθετα, κάθεται πάνω από την πόρτα της καταπακτής και δεν αφήνει τον αστυνομικό να την ανοίξει, λέγοντας πως έχει ο ίδιος ψάξει εκεί. Συνεπώς, η πράξη του αυτή μας οδηγεί στο να τον συσχετίσουμε με την αδερφή του βασιλιά της Αιγύπτου, Θεονόη, η οποία ως μάντισσα ήξερε πως ο Μενέλαος είχε καταφτάσει στην Αίγυπτο, όμως επέλεξε να μη φανερώσει το τρομερό αυτό μυστικό στον αδερφό της γνωρίζοντας τις συνέπειες της πράξης της και πως θα έπρεπε να έρθει αντιμέτωπη με την οργή του εξαπατημένου Θεοκλύμενου. Ακόμα θα λέγαμε πως ο λαθρομετανάστης Ιντρίσα, σε κάποια σημεία μπορεί να συγκριθεί και με τον Μενέλαο, διότι και οι δύο έχουν περάσει πολλά βάσανα και παρουσιάζονται εξαθλιωμένοι και κουρασμένοι από αυτά που τους επεφύλαξε η μοίρα τους. Παρ'όλα αυτά καταφέρνουν χάρη στη θέλησή και την επιμονή τους να βρουν τους δικούς τους ανθρώπους και να συνεχίσουν ήσυχα τη ζωή τους. Τέλος θα μπορούσαμε ακόμα να παραλληλίσουμε τον Χορό με τον Μάρσελ Μάρξ, διότι δείχνει πως έχει καλή ψυχή βοηθώντας την Ελένη και τον Μενέλαο, όπως έκανε και ο Μάρσελ με τον νεαρό λαθρομετανάστη.

Ο Μενέλαος ως πρόσφυγας στις μέρες μας

Η παρουσία του Μενέλαου στην Αίγυπτο και η εξαθλιωμένη όψη του μας κάνουν να σκεφτούμε ότι μοιάζει με πρόσφυγα. Καθημερινά συμβαίνουν πολλά άσχημα γεγονότα, καθώς αρκετές ασιατικές χώρες βρίσκονται σε πολέμους, με αποτέλεσμα πολλοί άνθρωποι να χάνουν τα σπίτια τους, τις περιουσίες τους, τις οικογένειές τους, η ακόμα και την ίδια τους τη ζωή. Συνεπώς το έργο "Ελένη" του Ευριπίδη σχετίζεται με αυτά τα γεγονότα και μας καθοδηγεί να φτιάξουμε την δικιά μας ιστορία, στην οποία θα παρουσιάζουμε τον βασιλιά της Σπάρτης, τον δοξασμένο ήρωα του πολέμου της Τροίας Μενέλαο, σαν εξαθλιωμένο και ταλαιπωρημένο πρόσφυγα.

Η Ιστορία

Ο Μενέλαος είναι ένας πρόσφυγας που κατάγεται από τη Συρία και λόγω του βάνουσου πολέμου έχει χάσει την οικογένειά του η οποία βρίσκεται στη Γερμανία. Εκείνος μέσα σε μια δύσκολη καθημερινότητα η οποία είναι γεμάτη περιπέτειες και εμπόδια προσπαθεί να επιβιώσει και παράλληλα να φτάσει στη Γερμανία και να ξαναβρεί τη γυναίκα του την Ελένη και τον γιο του τον Ιωακείμ. Ο Μενέλαος τωρινά βρίσκεται στην Σερβία και εργάζεται ως εργάτης σε μια οικοδομική εταιρία για να εξασφαλίσει τα ως προς το ζην. Ένα αναπάντεχο γεγονός όμως έρχεται να του αλλάξει τη ζωή για ακόμη μία φορά. Οι οικογένειά του που βρισκόταν στην Γερμανία, συνελήφθη, διότι βρισκόταν παράνομα εκεί και απελάθηκε πίσω στην εμπόλεμη Συρία. Ο Μενέλαος με τη μαχητικότητα του και την αποφασιστικότητα που τον χαρακτηρίζει θα καταφέρει να καταπολεμήσει τα εμπόδια που του επιφυλάσσει η μοίρα και θα φτάσει στην Συρία μετά από δύο μήνες ως επιβάτης σε ένα αλιευτικό καράβι. Στη Συρία θα ενωθεί με την οικογένειά του και θα καταφέρει να φύγει προς την Ελβετία, όπου μένει ο αδελφός του, ο Αγαμέμνωνας νόμιμα εκεί. Τέλος, θα καταφέρουν με την οικονομική βοήθεια και τη στέγη που τους προσφέρει ο αδελφός του, να βγάλουν χαρτιά για την παραμονή τους στη χώρα. Η ιστορία αυτή μας διδάσκει να είμαστε μαχητικοί και να διεκδικούμε αυτό που θέλουμε, γιατί αλλιώς μένουμε με τα χέρια άδεια. Επίσης, κάτι ακόμα που μας μένει από αυτή την ιστορία είναι πως δεν πρέπει να φερόμαστε άσχημα στους μετανάστες, επειδή είναι πολύ ταλαιπωρημένοι, έχουν βασανιστεί και έχουν περάσει πολλά.

Νικήτας Τσούμας και Φίλιππος Πετράκης
Γ'4 Ζαννείου Π. Γυμνασίου

